

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ПОД БУГАРСКИМ ЈАРМОМ

I
О бугарском режиму у Македонији писано је доста. Изношени су преступи, зулуми, убиства и пљачке њихових власти, али је то била бледа слика фактичног стања. Тек после пада Битоља могло се — и ако још све није прибрано — бар приближно сазнати за невероватне патње тамошњег нашег живља. Патње које наше перо није у стању описати, јер су оне пуне таквих очигледних примера, што збоља културног човека доводи у забуну и у положај да мора сажалити што се Бугарин човеком назива, кад је све — само не човек. Ни Татари њихови праоци, ни најзапуштенији дивљаци из афричких области, нити најжорелији зликовци из турског времена нису ум у стању конкурисати. Све што је могла пакост људска, крвожедних зликоваца измислити, то су Бугари пригрлили и кроз свој режим у том несретном крају применили. Није се ни од чега презало.

Ни према коме нису имали обзира. Све су третирани по једном калупу и то је систематски у свима местима извођено. Пол године, друштвени положај, биле су споредне ствари на које се ни један бугарски чиновник или официр није смео освртати. У колико је већи тиранин био, у толико је боље хваљен и награђиван, те је у том погледу права утакмица била.

Бивши друмски разбојници, обични робијашци, пропали типови, који су по самом признању бившег бугарског министра Такева — из казамата пуштани — постали су државни чиновници у овим крајевима. Лична и имовна безбедност — нарочито кад се зна ко је њен чувар био, лако је погодити на каквом је ступњу била. Ниједан грађанин није смео реч изустити противу ових зликоваца. Најмањи протест коштао би га главе. Смелији који су се усудили протестовати — за навек су занемали, јер су Бугари употребили своју стару тактику — заплашити па

онда радити шта хоће.

Имаовина појединих грађана сматрана је као општа, бар у колико се то односи на чиновнике и официре бугарске. Сваки је чиновник и официр, како је хтео, могао располагати са имаовином грађана. Ако не би грађанин могао пљачку спремити митом т.ј. »рушветом« како то народ вели — без икаква устручавања чиновник му је могао све из куће однети, као да му је то праћед оставио. Замерка ни од које стране није му могла доћи, јер су им главешине у томе предначиле.

По Битољу се прича да су Бојацијеви (отац и син) први генерал и командант армије, а други директор полиције у Битољу — двадесет кола у пљачканих ствари послали у Софију. Штабови њихових дивизија и пукова сваки је имао по читава стада оваца, коза, крава и волова под изговором да им је то за исхрану — док међутим са тиме су водили најординарнију трговину.

Више примера има где су официри упљачкану стоку поново продавали сопственицима по »спуштеној« цени незнајући да је то њихова стока, те се сада на рачун тога праве разне, не баш пријатне шале.

Интересантно је да је мала употреба давања »расписка« била. Оне се највише могу наћи још код бербера, јер су бугарски официри плаћали бријанце »расписком«. Насртања на част породичну била су безбројна. Нарочито су се били окомили на муслиманке. Од највећег до најмањег сви су једнаки били. То је толико далеко ишло, да су чак Немци морали извесне породице узимати у заштиту. Месецима женскиње није смело на улице излазити, а у кућама где су живели бугарски официри дању су морали код комшија проводити, а по подрумима ноћивати. Истина ни њихови савезници Немци нису много од њих изостали, али за оно што су дизали обично су имали изговор, који је

Често био антикав, али о томе доцније. Батине су играле главну улогу. Оне су употребљаване на улици, по надлештвима и приватним кућама. Многе угледне даме ишибане су камциком на сред улице, па после хапшене само зато, што су одбиле дрски захтев појединих официра или чиновника да се са њима штају. Тако је рађено у Битољу у месту које су Бугари пред цео свет износили као центар бугаризма у Македонији, а шта је било по мањим варошима видећемо.

ГРЧКА ШТАМПА

„Фос“: Говор дивизијара г. Јоану за време војне параде у Митилени.

»Официри и војници!

Напустили смо своје положаје у војсци и приступили Приременој Влади сматрајући да приносимо највишу услугу Народу, чају је земљу прегазно вековни непријатељ Нације. Надали смо се да ће се војска ујединити да би пошла на безбожнике који држе наше тврђаве и вароши, и који пљачкају и кољу! Али сад су наше наде обмануте; грчка је крв неправедно потекла у престоници са престанком самога краља. Потекла је тако исто и крв војника заштитних Сила. После провала је која је због тога настала, војска Народне Одбране престала је полагати наду у краља и од данас престајемо да га сматрамо за старешану војске и народа. Позивам вас да се закунете да ћемо, ако се и најмања злоставља понови, поћи у Атину да заштитимо становнике и да ухватимо убијце. Закунете се!»

Војска се закле акламирајући Народ.

„Неа Алитија“: Споразум није непријатељ грчког народа. Непријатељ је само онима који су покушали да фалсификују осећања грчког народа према Силама заштитницама. Снажење народног покрета, који сваком даном све бива јачи, даје Споразуму меру расположења грчког народа према њему. И Споразум очекује само згодан тренутак да покаже своју наклоност према грчком народу. Сада приступају унутрашње области и спољашње општине (грчке општине у иностранству). И у колико се примиче час новог васкрса народног, у толико се више приближава час крају Атинске државе.

Ето шта нису досад могли разумети они у Атини. Али ће врло брзо разумети.

„Македонија“: Потпуно повлачене краља Константина изазива свакојака тумачења. Било да је последица страха, било да је дошло због неуспеха немачко-бугарске офанзиве на битолском сектору, свакојако се сматра да је то попуштање неискрено. Говори се нарочито да је Атинска држава изјавила да прима захтеве Споразума зато што има изречно обећање од Кајзера о попињању великих појачања на балкански фронт. И изражава се бојазан да краљ примајући да одмах изврши најбоље захтеве, не отпочне дуге преговоре очекујући долазак армија које ће ићи до Ларисе! (О некој офанзиви непријатеља код Битоља писала је „Македонија“ и јуче али демантујући је. Прев.).

Пол-Луј

ОДЛУЧНОСТ РУСИЈЕ

Дума одбија предлоге о миру

Париз, 5. дец.

Француска штампа поздравља радосно горди одговор, који су руска влада и Дума учиниле на немачке предлоге о миру.

Г. Покровски, нови руски министар спољних послова изјавио је: »Данас, када силе Споразума објављују своју несаломљиву вољу да рат воде до срећног краја и да спрече Немачку да добије превласт у Европи, наши непријатељи знају да није повољан терен за преговоре о миру«.

Дума је усвојила следећи прелаз на дневни ред: »Дума држи, да би преран мир био само краткотрајно примирје. Она држи, да је солидан мир могућ само пошто се Немачка коначно одрече тежњи, које су је учиниле кривом за светски рат и ужасе, који овај прате.«

СПОРАЗУМ И ГРЧКА

— Текст предатог ултиматума. —

Париз, 5. децембра

Текст ултиматума, који су посланици Споразума били предавали атинској влади је следећи:

„По наредби својих влада, министри Француске, Велике Британије, Италије и Русије имају част да следеће доставе грчкој влади:

Скорашњи догађаји у Атини доказали су јасно, да ни краљ,

ПРЕТПЛАТА ИЗДАШИ :
Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА :
Светли огласи 0.20 франка од петог реда, већи огласи по погодби. Новци се подмажу државним и комесарима и дипломатским заступницима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
Пошта, свата преко Краља, Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштва грчке штампе“ улица Булгаронтов бр. 5, близу главне поште.

ни грчка влада немају довољно власти над грчком војском и не могу је спречити да постане претња против мира и сигурности савезничке војске у Македонији.

У оваквим приликама, савезничке владе виде се принуђене, да би обезбедиле своје снаге од сваког напада да граже неодложно премештање трупа и ратног материјала означеним у придодатој техничкој ноти. Ово премештање има да почне у року од 24 часа и да се заврши што је могуће брже. Осим тога, покрети трупа и ратног материјала ка северу имају се одмах обуставити.

У случају да грчка влада не прими ова два захтева, Савезници ће то држање сматрати као акт непријатељства.

Потписани су добили наредбу, да напусте Грчку са персоналом својих посланстава ако у року од 24 часа не добију од краљевске владе прост пријем захтева.

Блокада грчким обала одржаваће се све док грчка влада не даде потпуну накнаду за скорашњи напад грчких трупа на Савезнике у Атини и док се не даду довољне гаранције за будућност.

Као што се зна грчка влада је примила захтеве и премештање трупа већ је отпочело.

ИЗМЕЂУ САВЕЗНИКА

Телеграми г. Лојда Џорџа

Лондон, 5. дец.

Г. Лојд Џорџ, први енглески министар телеграфисао је председнику руске владе г. Трепову уверавајући га о својој жељи, да још више појача пријатељске и савезничке односе, који тако тесно везују оба народа.

Г. Лојд Џорџ је исто тако телеграфисао председнику талијанске владе г. Бозелиу, председнику белгијске владе барону Броквилу, председнику јапанске владе графу Теравцени уверавајући их о пријатељским и савезничким осећајима који су увек тако срећно постојали између Енглеске и њихових влада.

РУСИ О МИРУ

Изјаве руских политичара

Париз, 5. децембра

Довесник Агенције „Радно“ у Петрограду уписао је неке шепове странака у Думи за неково мишљење о предлозима мира.

Г. Бобрински, председник Думе изјавио је: »Пошто се предлози непријатељски јављају у часу,

када је немогуће почети преговоре они су за нас доказ, да је непријатељ испрпен и жели да се отресе рата, који је изнад негове моћи.“

Г. Пуршквиг рекао је: „Наш одговор треба да буде брз, одлучан, достојанствен. Треба да буде одговор једног великог народа, који има веру у своје опредељење и који улива најживљи патриотизам.“

Г. Радичев рекао је: „Не може се расправљати са људима који називају „парчад хартије“ уговоре, које су сами потписали.“

Г. Гарушев, Пољак рекао је: „Услов, који доминира сваки миром налази се у овој формули: Немачка неће држати више туђу земљу.“ Најважније је у немачкој ноти то, што она завршује периоду покушаја засебног мира ради међународног мира.“

Селачки посланик Хакогон рекао је: „Селаци ће прамити мир само када наши непријатељи буду доведени у такво стање, да више за дуго неће помишљати на рат.“

ФРАНЦУСКА ПОБЕДА

Значај великог успеха на Вердену —

Париз, 5. децембра

Нова победа на Мези од 2. децембра допуњује ону од 11. октобра, која нам је повратила Дуомон. На фронту од 10. км., у дубину 3 км. Немцима су отети село Вашиервил' део коте Поавр, која су још били држали, село Лувомон, коту 378, Шамбрет, шуме Коријер, вис Ардомон, утврђење и село Безонво. Са котом Поавра, са котом 378 и Ардомом Немци су изгубили последње осматрачнице, које су им могле олакшати операције на Вердену. Поред терена ова нам је победа донела више од 9000 заробљеника, од којих су 250 официри и преко 80 унаштенних и заплених топова.

Ова победа је дело генерала Нивела, новог генералисима и генерала Манжена, команданта трупа, које су нападе.

Победа је задобивена врло неповољним условима. Терен је био искварен гранатама. Нападнути фронт немачки од Мезе до Безонвоа имао је пет дивизија. Положаји су били утврђивани од марта и снабдевени жацама и аклаоницама. Трупе генерала Манжеа бројале су четара дивизије, од

којих су се две већ одликовале пред Верденом.

Један немачки мајор, заробљен у извиђању био је гневан због нашег напада и рекао је: „Зар смо вам ми јуче предложили мир, а ви нас ево нападате.“ Доиста ова победа је најбољи одговор на беседу немачког канцелара.

Париз, 5. дец.

Напад је почео 2. дец. у 10 часова пре подне од стране 5 дивизија на фронту од 10 км. под заштитом топова свих калибра. Непријатељ је био неспособан да даде озбиљан отпор. После огорчене борбе Французи су заузели село Вашиервил и брежуљак Поавра. Немци су почели да се повлаче у реду. Али на путу од Вашиервила за Бомон изненада се појавиле француске трупе пред Немцима и ове обузе паника. Непријатељ је био просто десеткован. За пола часа од напада Французи су стигли до Лувмона и заузели га. Дуж целог нападнутог фронта Немци су се предавали у масама. Прешавши коту 572 Французи стигше до Одромона, који Немци у реду напустише.

Рим, 5. децембра

У току седнице парламента председник је прекинуо седницу, да би се прочитао телеграм о француској победи на Мези. Вест је примљена са бурним плескањем. Настала је општа радост.

Хаг, 5. децембра

Холандска штампа гледа у победи генерала Нивела горд одговор на ратоборну беседу кајзеру.

„Телеграф“ вели: „Овај удар показаће онима у Немачкој, ко стварно жели мир да су њихов суверен и влада могли усвојити мање узредљив тон, да понуде мир.“

„Нивс ван ден Таг“ пише: „Верденском победом француске армије су одговориле на немачке предлоге. То је важан успех.“

„Ханделсблат“ вели, да „француска војска својим неочекиваним нападима показује велику снагу и несаломљиву храброст.“

ПРЕДЛОЗИ МИРА

— Варљиве наде немачке штампе —

Лондон, 5. децембра.

Коментари немачке штампе односно предлога мира показују, да су наде Немаца биле велике, да

ће Савезници бити довољно људи, да саслушају ове предлоге мира баш у тренутку, кад смо ми потпуно убеђени, да је слом Немачке догађај, на који се неће дуго чекати.

„Фолксцајтунг“ пише, да је одговор г. Бријана дат одвише брзо. Али тај исти лист заборава, да је г. Бонар Ло, баш ове недеље потврдио пред парламентом негдашње обећање г. Асквита и да је председник Думе исто тако изјавио, да је наставаљане рата до краја једина гаранција да се добије достојан мир. „Фолксцајтунг“ се теши до некле уверавајући, да савезничка штампа не одаје мишљење народа и да је само ово мишљење одлучујуће.

Већина листова изражавају наду, да ће званични одговори показати, да је пријем немачких понуда био различан и верују да ће се Савезници показати помирљивији, кад буду услови објављени.

НЕМАЧКА НОТА

Утисак у неутралним земљама.

Берн, 5. децембра

Објављивање немачког предлога о миру изазвало је најпре живо интересовање у кулоарима федералног скупа. Али је радост била кратка, пошто се знало, да Немачка није означила наједан услов мира. Наде су се одмах смањиле. Оне су чак потпуно ишчезле, чим је прочитан текст Немачке и њених савезника, јер се није могло ни помислити, да ће Споразум ући у дискусију на основу текста, који изјављује, да су централне државе биле принуђене да се лате оружја и да је има садашња борба наметнута; није се могло мислити, да ће Споразум попустити пред претњом, која је изражена на крају ноте. Тако се не говори, кад се хоће искрено мер.

Лондон, 5. децембра

Према телеграмима из Америке немачка нота не садржи услове, већ тежи само да увуче Савезнике у дискусију. А то је у чињено у нади, да ће, ако се непријатељства обуставе, њихово обнављање бити врло непопуларно и код Савезника и код Немаца, а за тим да би се претњом новог рата добиле извесне користи. У ствари Савезници су одбили ноту пре него што им је ова и предата.

Један телеграм из Вашингтона јавља, да немачка штампа у Сједињеним Државама, очевидно сходно примљеним наредбама, мења постепено тон усвојен у почетку и коментарише догађаје са крајњом умереношћу. Она више не говори о компромисима споразума.

Граф Бернсдорф ради живо у Америци да створи повољне прилике у истом циљу. Видевши да су неговне изјаве односно услова које је Немачка готова учинити о миру изазвале сасвим противно дејство, него што је очекивао, он се сад труди да Немачку пред-

стави као најмирољубивију државу, која жели да ограничи оружјање. Он вели, да треба да се у Хагу од идучег месеца састане конференција, која ће већати о условима.

Он заборавља, да спомене, да је у току године, која је претходила рату, Немачка имала много избегаваних од не прилика за ограничење оружјања, али их она није хтела узети у обзир услед своје одавно сазреле намере, да свет принуди на рат у тренутку, који је она сматрала за најповољнији по њу.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —

Солун, 5. децембра

У току јучерашњег дана магла је онемогућила сваку операцију на фронту Струме. Артиљеријска борба на десној обали Ваудара. Непријатељева авијатива била је врло активна на српском фронту. Италијанска артиљерија разјурвала је непријатељске раденике и комору.

Француски коминике

Париз, 4. децембра.

У Шампањњи, једна немачка авијатива која је била покушала да заузме један изостављен француски положај западно од друма за Наварен била је лако објављена.

На десној обали Мезе неколико италијанских сукоба у области Безонво. На сектору Сент Машел Французи су одбили један немачки напад на ровеве баззу Шивонкура.

Солунски фронт. — На разним секторима фронта јака артиљеријска борба. Патролски сукоба на италијанском сектору.

Париз, 5. децембра

На десној обали Мезе, немачка артиљерија бомбардовала је нове француске линије између Вашиервила и Безонвоа а нарочито сектор Мајура Шамбрета. На осталом фронту обична кановада

Румунски коминике

Јаш, 5. децембра

У области Ојлуза у Молдавији непријатељ је бомбардовао наше положаје у Влашкој, наше трупе поселе су нове положаје између реке Бузеа и Рамнице на левој обали реке Калмацу. Не-

пријатељ је на обадва наша крила нападао пешадијом а у центру коњицом, али је свуда био одбијен.

У Добруци повлачене се наставља на север.

Италијански коминике

Рим, 5. дец.

Артиљерија је била активнија него обично. На фронту Трентина наше су батерије омеде непријатељске покрете у долини Астило и на платоу Аскаго.

На фронту Јулијанска Алпи артиљеријски дуел и сукоб патрола. Непријатељ је бомбардовао Монтјалконе капа су наши тешки топови почели да туку непријатељске положаје батерија код Комена.

Руски коминике

Петроград, 5. децембра.

Завлазни фронт. — Борба се наставља у области источно од села Конкуки. Један наш истапнути положај прелазно је четири пута из руке у руку. При свршетку борбе наше су трупе задржале положај.

На Карпатима, после јаког напада, непријатељ је узнео да се привлече нашим рововима у области Рафалдона и отворио је ватру на целом фронту. Он је међутим био одбијен од наших изостављених јединица и гоњен од наших извиђача.

Румунски фронт. — Напредовање непријатеља у долина реке Ојлуза заустављено је.

Наша ратна бродова бомбардовала су са успехом претаниште Балчик. Разрушени су сви млинови која су снабдевала бугарску војску брашном.

Обалске су батерије отвориле

ФЕЉТОН

Вит. Крстић.

ОН ЈЕ ТУ...

У јесен, 1914. године, густи облаци надвише се над Србијом. Небо се облачи, троструко јачи непријатељ продираше у земљу. Забринутост наста а непријатељ све дубље надираше. „Он је ту,“ долете глас од Рудника. „Децо моја, јунаци и соколови моји, напред, на непријатеља, недајмо земљу,“ витешки се поклич зачу, пуче прва његова, а за њоме громогласно његових соколова и деце. После осам дана на једног непријатељског војника не беше у његовој земљи. И док се последњи остаци непријатеља, у бездушном страху, давању у

Сави и Дунаву, Он већ би у Београду и заблагодари Богу за спасење земље. Народ Га одушевљено дочека и љубљаше Му старе руке. Он испуни своју дужност, и врати се у тихо сеоне да се вида и одмара.

Његови Соколови и јунаци, поносити, посматрају плен и, мирно, на обалама Саве, Дунава и Дрине очекују опет непријатеља. Али он не долази, несме бори се, јер зна како се провео. Месеци пролазе а непријатељ жељиво изгледа са оне стране Саве, Дрине и Дунава, лепу и повоситу Србију. Дана пролазе... И опет се небо наоблачи над

Србијом. Црни облаци све се више и више надвијају. Непријатељ се опет креће на Србе. Креће се, јер је своју снагу удеостручио, и јер га је Јуда Словена помагао и напао Србе са леђа. Јунаци у свима борбама, морали су да се повлаче, стопу по стопу, достојанствено као што приличи јунацима. Већ напуштају Србију и улазе у по жар, пропаст, ту страшну Албанију. Страшна успомена свих јунака, жена, старца и деце. Али је и Он ту.

Он је ту са својом децом. Стао је на прагу отаџбине, хтео је да остане, да умре у Отаџбини. Деца, његови ратни другови, преклињу га да пође са њима, да их не оставља. Његове утехе, његова добра реч, његова храброст потребни су им, да им дају наде, утехе и да их соколе за

будућа тешка искушења. Он се помоли Богу и пође са њима кроз Арбанију.

И у Арбанији је са њима, са војском. Стар, изнемогао и са болом у души. На киши, под снегом, на голој земљи, са нешто мало сува хлеба, Он је стално код својих, храбри их и теши, и спрема за нове борбе. Долазе до мора. Зраци сунца се појављују, огревају их, светле им бољу будућност. Црни облаци се растурају небо се разведрава. Бољи дани настају за Србију. Јунаци са њиме спасавају се, да се опет заједно врате у отаџбану.

Дани су ведрани. Сунце сија јасно и осветљава Србију. Шаље јој радост и јавља да су њени хероји већ на својој земљи. Топови грме, митралези тикарају и шаљу поздрав својој браћи. Јављају им и да ће скоро доћи. И

он је дошао и отишао својим циљем, храбрим и веселим војницима. Он је ту, крај њих. Он је са њима, наш стари Краљ.

ЛЕП ЗНАК ПАЖЊЕ

27. новембра г-ђа Дуленбург, бароница, добровољна, милосрдна сестра при 2. француској, резервној болници напустила је свој павиљон бр. 3, у коме је дуже време неуморно настојавала и даноноћно бдила, као сестра и мајка над рањеним и болесним српским официрима, да им тешко стање болести олакша и болове ублажи и премештена је била по потреби у други павиљон.

Дванаесторица српских официра сматрају за част да у њену спомен — књигу запишу своја имена.

врату. Наше бродове, сумарени и хидроплати су из такође напали, али нису постигли никакав успех.

Енглески коминике

Лондон, 4. дец. (вече)

Један мади непријатељски одред који је покушао да нападне наше ровове на који 60 био је био одбијен.

Јака артиљеријска борба у току претпоследње ноћи северно од Авра и северно од Ипра.

Наша је артиљерија бомбардовала непријатељске ровове северно од Хадиса и источно од Нев-Шапеа.

Лондон, 5. децембра

Претпоследње ноћи један наш одред имао је успеха у нападу против непријатељских ровова близу Риусарте причинивши непријатељу губитке. Ми смо такође продри у непријатељске ровове југоисточно од Вистхете где смо уништили положаје где су били постављени митраљеви.

Оскудица у људима

Лондон, 5. дец.

Американски публициста Тома Куртел, који је пробавио шест месеца у Немачкој, публиковао је у »Тајмсу« један чланак о ефикасности немачке војске.

Он тврди да су немачки губитци, на француском фронту од почетка офанзиве 700.000 људи, цифра која се поклапа са званичним француским извештајима.

Савезнички напор на Сони

Лондон, 5. децембра

Циљ је савезника на Сони да уништавају што више утврђена непријатељских дефанзивних линија. Непријатељска је артиљерија била у почетку непријатељства надмоћнија. А сада је ситуација са свим друга. Савезничка је артиљерија сада неоспорно много више надмоћнија било у броју било у дејству.

Наша топови и наша муниција су најусавршенији благодарени последњим проналасцима војне науке.

Наша артиљерија у садејство авијатике бомбардује живо непријатељске положаје.

Наше авијатичари са великим самопожртвовањем и хладнокрвношћу стално лете над неприја-

тељским положајима саопштавајући артиљерији тачне положаје непријатељских батерија.

Више од 120 немачких батерија уништене су на сектору Соме.

Авијатички подвиг

Лондон, 5. децембра

Адмиралитет јавља, да је прошлог четвртка један марински аероплан бомбардовао мост Кулеи Бургаса јужно од Једрена. Бачен је велики број бомби и верује се, да су причињене озбиљне штете.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Имендан Њ Имп. Вол. Цара Николе.

Поводом имендана Његовог Императорског Величанства Цара Русије Николе I. одржаће се сутра у 9 часова пре подне свечана служба са благодарене у руској цркви — подворје св. Пантелејмона (ул. Булароктон бр. 38). Између 11 и 12 часова биће примање у руском конзулату.

Један деманти.

Из Лондона јављају: Белгијско посланство демантује, да су поводе засебног мира биле чвршене Белгији од централних сила.

Нереди у Бечу.

Из Цириха јављају, да је у Бечу избила побуна услед оскудице у намирницама. Полицији је требало више часова, да поврати ред.

Равном мером.

Руска влада ставила је до знања једном нотом, да ће она, ако се не престане у Немачкој са дивљачким поступањем према заробљеним Русима увести за аустро-немачке заробљенике расилне радове и врло строге телесне казне.

Болест Лојда Џорџа.

Стање енглеског првог министра г. Лојда Џорџа, који је оболео од пре два до три дана знатно је боље.

Против краља.

Јављају са Крита, да су у Турлоти биле бурне манифестације против краља Константина. Маса света је викала: «Доле Константин, гркоубица!»

Накнада.

Официрима, којима је приликом торпедовања »Ангелике« пропао пртљак дато је по 300 драхми на име накнаде.

Борбе у Африци

Лондон, 5. децембра

Један званичан коминике из источне Африке јавља да се борба развија око Кибате, на брежуљцима јужно од Деита, где су Немци са знатном снагом у више махова напали истакнуте британске трупе, али су били одбијени. Последњих дана, велике кише ометале су операције у свима зонама.

Јаслав Анђелковић суд. капетан, Бранислав Миле Хибловић, Милутин Ђатић, Радивоје Никодић суд. капетан, Војислав Николајевић пуковник, Јосиф Рођа доски, Александар Златковић гаупта, Милевоје Лукић потпуковник, Бора Цвијић ревијор, Живојин Тошковић капетан, Милан Тудаковић пуковник, Маријко Грујић. Александар Стојановић арт. капетан, Милан Вајторовић капетан, Јован Велиновић ижињер, Сретен Дожудић, Була Борисављевић. Живили Јовановић арт. мајор, Јован Југовић, Константин М Јовановић, Коста Марковић инпр.

облас и железничку пругу Бузеа — Сераг као и област Батагу. Наша је коњица напала у два маха непријатељску коњицу која је избегала борбу и која се повукла иза непријатељске пешадије.

Наше елементи напредовали су у области Алија—Ацараб до долине Салвачаје где их је непријатељ са јаким снагама зауставио.

У области Хиадаиа непријатељ је зауставио напредовање наше коњице северно од Хмарана.

На фронту у Добрзди непријатељ је са великом снагом напаво наше одреде у области Тестемеле.

Немци хоће мир!

Берн, 5. децембар

»Лајпцигер Тагеблат« пише: »Чак и кад се на немачки предлог о миру не би одмах одговорило, он је бар доказао неутралним, да смо ми засићени рата и да ми хоћемо мир.« (Радио).

Нов председник

Париз, 5. децембра

Федерални скуп изабрао је јуче у јутру за председника швајцарске федерације за 1917. годину Шултеса.

Немци о Французима

Берн, 5. децембра

»Берлинер Тагеблат« пише: »Генерал Нивел је стекао глас својом снажном интервенцијом на Вердену. Генерал Лиотеј је познат као крајње енергичан и способан генерал.« (Радио).

Држање Швајцарске

Женева, 5. дец.

»Журнал де Женев« пише: »Изгледа, да Швајцарска није сада расположена да предузме ма какву иницијативу у корист мира. Она би то могла учинити само на захтев једне зараћене стране и на основи ноте, која садржи прецизне предлоге, а не тенденциозна тврђења о пореклу рата или претње у случају неуспеха понуда. Немачка нота представља много више прокламацију немачком народу, него основу за дипломатске преговоре.« (Радио).

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

Прилазак грчком народном покрету.

Кикладско острво Тинос пришло је покрету Народне Одбране.

Гоњење Чеха.

Бечки »Рајспост« доноси да су аустројске власти осудиле на смрт професора Масарика, шефа једне чешке странке. Али то им ништа не вреди, пошто је Масарик већ одавно умало из Аустрије и сад се налази у Паризу, где издаје један реви.

Глад у Аустрији.

Из Берна телеграфину: Сазнаје се да су на седници света бечке општине, државној пре 12 дана говорници подигли жалбу због недовољног снабдјевања намирницама. Саветник Скарет држао је том приликом тако огорчен говор, да га је пензура готово већам делом забранила. Он је изјавио себичност Мађарске, која одбија да помогне гладној Аустрији. Паризо је наду да ће аустројска влада умети сиречита Немачку, да сама искористи жито заплемењено у Румунији.

Признанице из Србије.

Српско Трговачко Друштво у Солуну примило је једну партију оригиналних признаница. Нека се друштвеној кавеларија јаве следећа лица, ради пријема признаница својих породица:

Г. г. Ђурђе Лазвић пуковник, Милан Нелвић пуковник, Гојко Павловић пуковник, Војислав Поповић пуковник, Војислав Пантелић потпуковник, Влад. Бешевић потпуковник, Јован Ристић мајор, Данило Атанасовић арт. капетан, Алекса Стаменковић, Јован Рекалвић, Ђурђе Милетић рез. капетан, Милан Ст. Ристић благајник, Во-

Соба под кирију.

Једна велика и лепа меблирана соба, у најлепшем делу вароши, недалеко од Беле Куле, издаје се одмах под кирију. Послуга је српска. Упитати Ђорђа Насласа, комаснонара у кафани »Royal«.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски авијатички извештај — Солун, 5. децембра
4. децембра није било важних догађаја.

Руски коминике

Петроград, 5. децембра
Западни фронт. — У правцу Ковена у области Доршов и Мали Порек, непријатељ је послао јаког бомбардовања, предузео офанзиву, али је био одбијен. После неколико часова пренао је поново у офанзиву али је опет био одбијен. Пошто је пао мрак борба је престала. Али око пола ноћи, непријатељ је са четири батаљона покушао да напредује у област Мали Порек и успео је да заузме један део наших ровова.

Покушаји непријатељских извиђача да пређу реку Бастрину осујећени су.

У области Стор наше су извиђачи успеле у операцијама и заробили војнике.

У области Валепутне ми смо оперисали са два батаљона. Непријатељ је напао са великим снагама које су биле одбијене на бајонет. Заробили смо 50 војника.

Румунски фронт. — У току прекјучерашњег дана непријатељ потискујући наше трупе које се повлаче покушао је да напада

У исто време тога дана с вечера позваше је у своју средину на разговор, дадохе јој почасно место у прочељу стола и један од г. г. официра поздравља је: «Уважена госпођо!»

Српски официри, рањени и оболели у овом павиљону високо ценећи Ваш неуморни труд на нашем лечењу и неговању и сматрају за част да Вам за трајну успомену поднесу на дар овај незнатни, видни знак признања и поштовања.

И то рекав поднесе јој у кутују лепо израђену златну огрлицу са златним ланцем.

Госпођа је била пријатно изненађена овим лепим знаком пажње и до срца ганута, када је на огрлицу прочитала француски натпис! «за успомену од српских официра»

Узбуђена прихватила је пружену јој огрлицу и одмах о врат обесила.

Официри усташе, бурно запљескаше и павиљоном се разлеже: «Живела гђа Дуленбург! Живела Француска!»

Гђа се на тај бурни поздрав свима дубоко поклониле с речима: Живела Велика Србија!

У пријатном разговору провели још неко време по том се свима срдечно опрости и упути на своје ново опредељење.

„Живела гђа Дуленбург! Живела Француска!» загрме понова у просторијама павиљона.

САОПШТЕЊА

— Милорад Милосављевић из села Чукајевца да се јави брагу Миласаву подвареднику, Енгл. Болница Бр. 41. Р. 2. шатор у Самлису.

— Љубомира Ђ Спасића, правника, судског писара у Тетову, тражи Пера Ђ. Спасић наредник број поште 603, да му се јави.

— Владислав Божић, полиц. писар има извештај из Србије од породице. Нека дође или јави адресу да му се пошаље.

— Драгољуб Димитријевић из Бунара ср. беличког округа моравског, у некој је болници у Солуну, да јави адресу оцу Милошу Станишићу, коморцији бр. поште 711.

У Обавештајном Одељењу, у лица Колодбо бр. 33, имају писма или карте из Србије нежеименована лица:

— Љубомир Филиповић, Драгутин Тодоровић, Милорад Стојановић (2), Рада Милошевић зв. »Тумбало« (2), Стеван Радвановић, Драгутин Шешкић, Драган Стефановић, Драгутин

Маденић, Боривоје Мазутиновић, Аца Јанковић сви полициски писари, Чедо Ал. Јевђевијевић, начел. срески, Ђорђе Ђорђевић, Срета Растић, Милан Спасојевић, Илија М. Глишић (2), Ђорђе Кокић, сви полициски писари, Драгољуб Јосифић, начел. срески, Марко Векарић.

ПОШТА За Србију

Гђа Стана Крстић извештава оца Радована Орела из Шапца да је здрава са тетком, течама и братом.

Гђа Зорка Лазаревићка извештава сестру Катарину М. Недићку и Свјету — Макензијева 10, Београд, да је здрава у Солуну, а и Михајло је здрав.

Резер. пешад. мајор Петар Јов. Ђорђевић извештава своје у Неготину — Краина и Чачку да је са Јелом здраво, и тражи извештај о њима.

Резер. пеш. мајор Петар Јов. Ђорђевић, извештава Лепосаву Оташевићеву ученицу учит. школе у Прокупљу да је са ујном здраво. Нека се јави одмах преко Београд. Новина, како је и шта је са кућом.

Михајло С. Ристић машиновођа С. Д. Ж. извештава своју жену Ружицу, Београд, Браничевска 25, да је добио оглас из Београдских новина. Новац сам послао. Сliku детета пошаљи, шта је са бабом. Распитај за Душана и Божу и јави ми. Тома је овамо кум Сава и Ђура тако исто здрави. Душка чувај, поздравље свима Михајло.

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
са везувске лаве
— КЛУЧА КРВ КО ЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО

у бурџима и на гриму, у ма-
галину Ираклијева улици бр. 7—
окачић.

Апогерија Гуслар

Стовариште

израђеног дувана, цигара
и цигарета

Ј. БАСТОС

Чист Хава Екстра-Фина

Ставља на знање својој по-
штованој војној клијентици да
је француска чувена кућа Ј. Ба-
стос отворила стовариште ци-
гара и цигарета у свим навет-
рима, чиста Хавава, нарочито
за господу офицере, као и у
плавим и ружичастим наветрима.

Стовариште се налази у ули-
ци Победе (Евизе) Бр. 39.

Продаја искључиво само за
војнике савезничких армија.

Продаја на велико и на ситно.
13—30

Атинска Банка

има част известити публици, о-
фицере и војнике, као и ордоне
забеглице да је отворила једну
официјалу

у иду улице која чини угао са
„Грчком Народном Банком“ и
према улици Венизелос.

По опозиву са Министар-
ства Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
пешимачке новца изловних поро-
дницама у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици у свим
француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варшима Србије.

Филијала је узела на себе и
агенде банкарске операције:

Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних па-
пирних, валора за исплате у свима
народима Грчке, Европе и пре-
коморских земаља; берзанске па-
пирне и исплате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског
Првог Крста“ примила је на
себе депоновање новчаних при-
лога који су му намењени.

О-В. АЛЕКСАНДРИДЕС
инжињериста за унутарње
делности. — Управник болни-
це за заразне болести

Прими сваког дана од 11—12
пре и од 5—6 по подне у фран-
цуској клиници ул. Франк бр. 35
— у граду француске болнице
— од 2—4 по подне у својој
клинци ул. престола, послед-
ника Борфа бр. 35 — у околини
ул. са булеваром краља Констан-
тина.

Поткожно убризгивање Нео-
калварина као и новог фран-
цуског препарата „Gaiyl“ про-
ну сафракса. 33—3

ПРОДАЈА ВИНА

РАДЊА
М. ПОЛИЧЕВИЋ И КОМП.
дебила је велику количину та-
лајанских вина, као: Марсала,
Барбарато, Везув и бело Де
паста. Продаја у флашама по
умереним ценама.

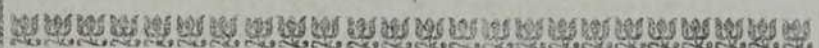
Магазин се налази на углу
ко Франц. Генерал Штаба. 5-7

Штампарија Аквароне

ЧЕЗЕ

На продају једне чезе
са два точка, четири се-
дишта, кошом, једним
коњем старим 6 година.

За обавештења може
се обратити: »Мустафа
Хан, улица Егнатија бр.
77, сваког дана између
8 и 9 сати пре подне.
9—10



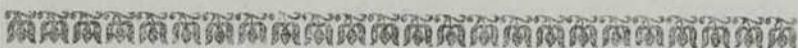
Нова Књижара

МЕШУЛАМ: МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Про-
даја антро и детаљ.

Препоручује се свима надлежствима и канцеларијама.
Цене најумереније. 53— —2



Најбоље и најкусније су



Улица Франк 31 53— —2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

| | |
|-------------|----------|
| Нестос Кини | Цин. 1.— |
| „ Глубек | „ 0-80 |
| „ Јани | „ 0-65 |
| „ Адрес | „ 0-50 |

97—



ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговце администра-
цију, адвокате, нотаре — шпартана и
нешпартана, оверси ул. ју ха хартија;

ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и
новина, бела и у боји, разне каквоће.

ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих каквоћа, величи-
не и боје, за лакиа и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЋА КОВО

СПРОТУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутија
и за повез књига и протокола.

КАРТОН БРИСТОЛ бео и у боји за штампање по-
сетница у вавредно лепим мустрама.

МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ,
СЛОВА, БОЈЕ новинарске и аксидени.

ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ.
10—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

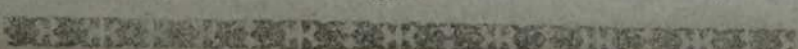
„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхмо

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ кибек „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

122—



Најстарија и највећа радња у Солуну

нове помодне робе

МЕРКАДО ЛЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу
и даме, за г. п. пешадајске и коњичке офицере

»IMPERMEABLE« енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По цена које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских пането-а од плиша, штофа и т. д.
најелегантнији крој по последњој париској моди.

Ове недеље приспели штотофа за костиме, велике ширине
од шевкота, габардина и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 39—

СИНОВИ Г. А. ЗРЕРА И К° ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Пошмантерје, чарина, бижуерије, мисрса, чапака, гантике,
платна, мушона. Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.



Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на коју до бископа „Пате“ (средњег).

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске повчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује поштанским
удутницама у свима монетама.

Ув сваку пошљку треба нам јавити тачну адресу [коме
има новац да се упути.

Према новац на штедњу и чувљива.

Обавештења бесплатно. 55 — УПРАВА.



ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

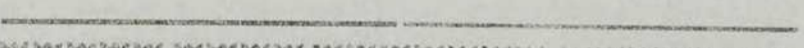
КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ЦУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито »Миродато« и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 55—90



Један од најудобнијих и најзанемљивајих варијета-а
у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

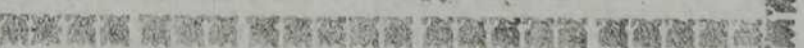
који се назива на коју, у близини „Беле Куле“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-
чака. Сада је пространа и одлично осветљена.

Плива су од најбољих француских и енглеских ма-
раца. Оркестар одличан.

После варијета набаре

зато сви у „ГЕТЕ“



ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

ВАРУХА САЛТИЕЛА И С. СКАТЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверљиве ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и кувантом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по личним
зурну. 77—

